

систематизації та ранжування. В підсумку проведеної наукової розвідки виділено найбільш суттєві ознаки операційної стратегії, як-от :

1. Постанови та ухвали щодо загальної політики і планів використання ресурсів;
2. Забезпечення та підтримка довгострокової конкурентної стратегії;
3. Здобуття стратегічної конкурентної переваги;
4. План застосування ресурсів підприємства.

Ґрунтуюсь на означених визначальних ознаках доцільно формулювати визначення терміну операційної стратегії підприємства.

[1] Ратушняк О.Г. Операційний менеджмент : електрон. навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2016. 243 с.

[2] Гевко І.Б. Операційний (виробничий) менеджмент : конспект лекцій. Тернопіль : ТНТУ Імені Івана Пулюя, 2017. 128 с.

[3] Кучер М.М. Конспект лекцій з дисципліни «Операційний менеджмент» для здобувачів вищої освіти із технічних спеціальностей. Кам'янське: ДДТУ, 2017. 153 с.

[4] Карпенко Ю.В. Формування операційної стратегії підприємства на засадах концепції життєвого циклу галузі. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки.* 2016. № 21. Ч. 1. С. 103-107.

[5] Маркіна І.А., Помаз О.М., Помаз Ю.В. Операційний менеджмент : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2018. 226 с.

[6] Снітко Є.О., Завгородня Є.Є. Операційний менеджмент : навч.-метод. посіб. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 184 с.

[7] Стратегічне управління : навч. посіб. / Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 272 с.

[8] Михайленко О.В., Комарицька Н.І. Розроблення операційної стратегії підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2017. № 16 (1). С. 176-179.

[9] Омеляненко Т.В., Осокіна А.В. Операційний менеджмент : презентаційний курс : навч. посіб. [електронний ресурс]. Київ : КНЕУ, 2016. 197 с.

[10] Капінос Г.І., Бабій І.В. Операційний менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 352 с.

УДК 331.5

СПОСОБИ РОЗВИТКУ «SOFT SKILLS» ФАХІВЦІВ

WAYS TO DEVELOP «SOFT SKILLS» OF A PRACTITIONER

Т.О. Водолажська, канд. екон. наук, М.С. Дегтярьов
Харківський національний автомобільно-дорожній університет (м. Харків)

T. O. Vodolazhska, PhD (Econ), M.S. Degtyaryov
Kharkiv National Automobile and Road University (Kharkiv)

Загально визнаним є твердження, що персонал є ключовим ресурсом у діяльності компаній, тому потребує все більшої уваги та першочергової зосередженості на вирішенні усієї низки питань, пов'язаних із його

професійною діяльністю. Від ефективності використання потенціалу персоналу та управління ним залежить загальний результат роботи компанії, тому нагальним завданням є пошук та реалізація оптимального підходу до менеджменту персоналу.

В останні 15 років і нині все більшого визнання та поширеності набуває компетентнісно-орієнтований підхід, що застосовується в усіх сферах менеджменту персоналу підприємств та організацій, зокрема і у процесі вироблення та впровадження програм професійної підготовки фахівців «як дієвий шлях підвищення їх ефективності» [1].

Ключовою його відмінністю від інших підходів є зміщення акцентів із професійних знань, навичок, умінь фахівців («hard skills») у поле формування та розвитку універсальних здібностей, як-от застосовувати опановані знання та набутий досвід у практичній діяльності та нестандартних ситуаціях («soft skills»).

Нині вже не потребує підтвердження міркування, що м'які навички фахівців потрібно постійно удосконалювати та розвивати задля досягнення професійного успіху. Тому актуалізованим є завдання із пошуку та вибору найбільш дієвих методів та способів їх розвитку.

Значна кількість професіоналів-практиків у галузі HR-менеджменту пропонують різні варіанти. Зокрема, розглядають такі способи розвитку м'яких навичок, як-от :

1. Розвиток на курсах та тренінгах, під керівництвом ментора;
2. Розвиток шляхом читання книжок та перегляду відеороликів, присвячених «soft skills»;
3. Розвиток під керівництвом коуча;
4. Розвиток, спираючись на фідбек керівників та колег [2].

Схожі методи розвитку м'яких навичок виділені іншими фахівцями:

- *самонавчання* – «самостійне вивчення інформації про моделі успішної поведінки (читання літератури, самостійне вивчення матеріалів : статті, блоги тощо), прослуховування вебінарів» [3];

- *пошук зворотного зв'язку* – одержання зворотного зв'язку від колег, керівників і експертів з припону успішності власної поведінки в аспекті конкретного досвіду. «Зворотним зв'язком в цьому контексті називається реакція людини на ваші дії» [3];

- *навчання на досвіді інших* – вибір моделей успішної професійної поведінки співробітника, що має високий рівень розвитку окремої компетенції; робота з наставником;

- *спеціальні справи та тренінги* – заходи, які дозволяють опанувати базові знання і вміння, що будуть розвиватися і в майбутньому, або у впорядкуванні вже наявних знань та умінь;

Управління соціально-економічними системами в умовах неоіндустріалізації та глобалізації (людина, технології, економіка)

- *розвиток в процесі роботи* – пошук і оволодіння більш ефективними моделями поведінки під час розв’язання завдань, що входять до професійних функцій [3].

На веб-сайті Nova robota.ua систематизовані найбільш помірні за вартістю реалізації інструменти розвитку навиків фахівців (рис.1).

Рис. 1. Найбільш бюджетні інструменти забезпечення розвитку професійних компетенцій персоналу [4]

[1] Винничук Р. О. Компетентнісний підхід до розвитку навичок сучасного викладача ЗВО. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 69, Т.2. С. 52-56. URL : <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/index.php/archiv?id=118>

[2] Прохоренко Марія. Soft skills: що це таке, приклади й способи розвитку. *Indigo Tech Recruiters* : веб-сайт. URL : <https://indigo.co.ua/ua/blog/soft-skills-cho-eto-takoe-primery-i-sposoby-razvitiya>

[3] Методи розвитку soft skills. Studfiles : веб-сайт. URL : <https://studfile.net/preview/16435795/page:2/>

[4] Розвиток компетенцій : 10 ідей, як недорого підвищити свою кваліфікацію. Nova robota.ua : веб-сайт. URL : <https://novarobota.ua/ua/articles-jobseeker/razvitie-kompetentsiy-10-idey-kak-nedorogo-povyisit-svoyu-kvalifikatsiyu-454>